

Як такого впровадження даної реформи ще не було і дискусія щодо зниження рівня певних видів податків до цього часу триває, можливо після закінчення війни буде інша реформа податкової системи, яка відрізнятиметься від пропозицій «10-10-10», тому оцінити чи стане краще жити громадянам після реформування на даний час досить важко. Однак важливо зауважити, що реформи мають на меті покращити економічний стан країни та створити умови для економічного зростання.

Отже, на даний момент важко зробити остаточний висновок щодо того, чи стане краще жити внаслідок реформи «10-10-10» та чи реалізують її взагалі. Але заплановане зниження податкових ставок може стати стимулом для розвитку бізнесу та збільшення інвестицій, але залишається невизначеність щодо того, як саме реформа буде впроваджена і які будуть конкретні наслідки. Тому не ухиляємося від сплати податків та покращуємо економічний стан країни.

Література:

1. Антикорупційна податкова реформа – шлях до економічної перемоги. Економічна правда. URL: <https://epravda.com.ua/columns/2023/03/14/697991/>.
2. Пресконференція на тему: «Ставлення бізнесу до антикорупційної податкової реформи?». YouTube. URL: https://www.youtube.com/watch?v=WsC_wWcWxGo.

ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СТРАТЕГІЧНОГО ОБ'ЄКТА АНАЛІЗУ В ДИНАМІЧНОМУ РИНКОВОМУ ПРОСТОРИ

Пестрецова Руслана, здобувачка вищої освіти
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна
r.yaroslavna@gmail.com

Науковий керівник: Калініченко Зоя, кандидат економічних наук, доцент
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна
ORCID ID 0000-0003-4790-7745
kalina.donntu@gmail.com

Ефективність бізнес-моделей залежить від відповідності їх зовнішнім і внутрішнім можливостям, стратегічним цілям підприємств та збалансованості компонентів моделі. Однією із особливостей бізнес-моделі є необхідність удосконалення, корегування для досягнення позитивних результатів розвитку бізнесу.

Сьогодні першочерговою вимогою є уміння системно опановувати сучасні економічні інновації, у тому числі у цифровій та інформаційній сферах. Завданням є розробляти та приймати відповідні управлінські рішення; реалізовувати адміністративно-координаційні завдання; визначати зміни стосовно відповідності бізнес-моделі визначеній місії та обраній стратегії підприємства.

Завданням є зробити бізнес-модель інструментом реалізації стратегії через описання та зрозумілу інтерпретацію її основних елементів. Візуалізація стратегії покликана сформулювати бачення кожним працівником своєї ролі у процесі реалізації стратегічних завдань; ідентифікувати унікальні здібності, компетенції та ресурси підприємства. Це є основою забезпечення унікального положення підприємства на ринку сьогодні і в майбутньому. Вимогою є подання формалізованої структури підприємства як бізнес-системи.

Глибше сутнісна характеристика бізнес-моделі підприємства розкривається через функції:

- 1) стратегічні функції (описання та інтерпретація трендів основних елементів);
- 2) операційні функції: розподіл наявних та орієнтація на мобілізацію потенційних ресурсів; організація ефективної системи бізнес-процесів підприємства; формування, використання та розвиток інтелектуального капіталу; ідентифікація та реалізація компетенцій

підприємства; перетворення інновацій у додану вартість, що відповідає пріоритетам споживачів;

3) фінансові функції: генерування доходів і прибутку; залучення капіталу інвесторів; збільшення ринкової вартості та прибутковості підприємства

Для якісного управління необхідне розроблення механізму формування бізнес-моделі на основі синтезу та модифікації базових положень процесного підходу у контексті забезпечення комплексного управління підприємством в сучасних умовах. Технологія формування бізнес-моделі підприємства є спробою подання її як стратегічного об'єкта аналізу в динамічному багатовимірному ринковому просторі.

Результатом реалізації модифікованої технології бізнес-моделювання повинна стати така модель бізнесу підприємства, що забезпечує максимальну реалізацію його стратегічних можливостей і досягнення найвищого рівня ділової активності серед конкурентів у галузі. Ідентифіковані в процесі стратегічного аналізу базові елементи бізнес-моделі можуть мати свої особливості в різних компаніях, що й визначатиме їх унікальність і забезпечуватиме довготривалу невідтворюваність.

Щоб постійно зростати, підприємство повинне оцінювати діючу бізнес-модель і трансформувати її у разі зміни зовнішніх умов функціонування чи внутрішніх параметрів окремих елементів. Перевагами управлінського підходу до формування бізнес-моделі підприємства є:

комплексність та унікальність;

перспективність і довготривала невідтворюваність;

пріоритетність соціальних параметрів (врахування майбутніх потреб споживачів за тривалий проміжок часу);

спрямованість на високий рівень реалізації стратегічних можливостей та ділової активності.

До недоліків управлінського підходу до формування бізнес-моделі підприємства можна віднести: високу чутливість до змін зовнішнього середовища функціонування; необхідність трансформації моделі при зміні внутрішніх параметрів будь-якої складової.

В господарській діяльності узагальнюються тенденції та виокремлюються основні елементи існуючих бізнес-моделей: моделі OEM (Original Equipment Manufacturers); «моделі оригінальних розробників» (Original Design Manufacturers); інноваційної аутсорсингової моделі бізнесу. Зосереджується окрема увага на визначенні переваг та недоліків моделей бізнесу, а також формулюються рекомендації щодо забезпечення їх ефективної реалізації в сучасних умовах.

Сучасний інструментарій обґрунтування доцільності переходу до змодельованого бізнесу передбачає побудову «матриці». У площині матриці розміщуються об'єкти аналізу – функції або бізнес-процеси, щодо яких приймається рішення про передання на аутсорсинг. Для кожної площини матриці розроблено рекомендації щодо дій підприємства для управління обраним бізнес-процесом. При визначенні доцільності окремих бізнес-процесів чи функцій підприємство повинне враховувати такі чинники: транспортні витрати, чутливість ринку та співвідношення трудомісткості і витрат, відношення витрат на капітал у вартості продукту.

У процесі досліджують залежність витрат на виконання бізнес-процесів самостійно та за умови використання аутсорсингу від обсягу робіт чи виробничої потужності підрозділу. Існують програмні продукти, що дозволяють формалізувати процес визначення доцільності використання моделі. Одним із таких інструментів є модуль ARIS Process Cost Analyzer, що входить до програмних продуктів для вдосконалення бізнес-процесів. За допомогою цього модуля можна здійснювати облік вартості виконання процесів, який є певним інструментом управління. За результатами оцінюванні ефективності виконання бізнес-процесів підприємство може приймати ряд альтернативних рішень.

Трансформація діяльності в умовах глобалізації є складним процесом, що вимагає інтеграції технологій, стратегічного мислення та підвищеної уваги до трендів та змін. Теоретично обґрунтованою й практично орієнтованою стратегічною доктриною розвитку є соціально-економічна система, яка визначає цільові принципи, спрямовані на оптимізацію процесів на основі моделювання. Визнання суб'єктами управління пріоритетів є першочерговою вимо-

гою для реалізації розвитку на основі управління соціально-економічними моделями. Економічні реформи, інституційна перебудова та розвиток ринкових відносин характеризують українську економіку як цифрову та інформаційну.

Література:

1. Аналітичне дослідження «*Цифрова економіка: тренди, ризики та детермінанти*». Київ : Центр Разумкова, 2020 URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf
2. Ревуцька Н.В. Використання портфельного аналізу для побудови проектної бізнес-моделі підприємства. *Маркетинг в Україні*. 2020. № 5. С. 52—55.
3. Редченко К. І. Стратегічний аналіз у бізнесі: навчальний посібник. Київ: Магнолія плюс, 2023. 372 с.
4. Інноваційний розвиток підприємства : підручник / за заг. ред. д-р. екон. наук, проф. Микитюка П. П. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 320 с.

СВІТОВИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ ЦИФРОВИХ ПОСЛУГ

Попова Любов, докторантка
Національний авіаційний університет
м. Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0001-7015-5567

Науковий керівник: Вовк Ольга, д.е.н., професор
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені
м. Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0002-1680-1959

Цифрові технології відіграють ключову роль у перетворенні всіх сфер життя суспільства та економічної діяльності. Для забезпечення ефективного, відповідального, цілісного й активного переходу потрібна участь, знання і досвід безлічі зацікавлених сторін (приватних і державних). У сучасному світі рівень розвитку цифрових технологій відіграє визначальну роль у забезпеченні високого рівня конкурентоспроможності країн та економічних союзів. Перехід до цифрової економіки розглядається як ключова рушійна сила економічного зростання. За останні 5 років країнами розроблено понад 150 цифрових стратегій, основною метою яких є стимулювання розвитку цифрового бізнесу, розвиток інфраструктури та формування ринку цифрових послуг загалом. У світових рейтингах цифрової «відкритості» країн найвищі місця займають переважно розвинені країни, а найнижчі - що розвиваються. В багатьох розвинутих країнах (США, Китай, Японія, Франція, Велика Британія тощо) особливістю правового регулювання розвитку цифрової економіки є розроблені національні цифрові стратегії.

Європейська комісія ще в далекому 2020-му позначила цифрову стратегію як один з основоположних елементів своєї роботи на найближчі роки. До 2020 р. діяла цифрова стратегія 2015 р. Нова стратегія, ухвалена в лютому 2020 р., поставила амбітні цілі більшої незалежності ЄС, лідерства в регуляторному середовищі та в деяких передових технологіях. ЄС - один зі світових лідерів у формулюванні та ухваленні різноманітних правових, нормативних і регуляторних документів і стандартів практично в усіх сферах світової економіки. Однак відставання від США істотне, інші країни, як Японія, Китай і Гонконг, розвиваються в цьому аспекті швидше, на їхній території зареєстровані цифрові та технологічні гіганти. У сфері регулювання цифрових послуг, ринків і платформ, як ключову, заявлено мету забезпечення прав громадян ЄС через установа регуляторних рамок, що дозволяють контролювати платформи, які не мають представництва в ЄС. Регулювання цифрових послуг, ринків і платформ належить до більш загального функціонування єдиного ринку в ЄС. Для реалізації цілей нової стратегії Європейська комісія запропонувала дві законодавчі ініціативи з удосконалення правил, що регулюють цифрові послуги в ЄС: Закон про цифрові послуги і Закон про цифрові ринки. Вже у березні 2022 року ЄС прийнято закон про цифрові ринки, який